

Pfleger František (1909–?)

[1920]–1952

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Pfleger František (1909–?)
Časový rozsah pomůcky:	[1920]–1952
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo listu NAD:	84
Evidenční číslo pomůcky:	104
Jméno zpracovatele:	Kučerová Hana
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 2008

I. Obsah

I.	Obsah	II
II.	Vývoj původce archivního souboru	III
III.	Vývoj a dějiny archivního souboru	IV
IV.	Archivní charakteristika archivního souboru	IV
V.	Obsahový rozbor archivního souboru	V
VI.	Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení pomůcky	V
VII.	Použité prameny a literatura	V
VIII.	Inventární seznam	1

II. Vývoj původce archivního souboru

František **Pfleger**¹ se narodil 15. února roku 1909 v Brušperku.² Křestní jméno dostal po otci,³ který se narodil 24. července 1852 v Rybnici. Františkova matka Jana se narodila 22. prosince 1880. F. Pfleger měl dva další sourozence: bratra Zdeňka⁴ a sestru Kristinu.⁵

Z dostupných dokumentů je patrné, že rodina Pfliegerů tradičně působila v oblasti „technické zábavy“ a produkčních licencí na Moravě a ve Slezsku, především na Ostravsku a Opavsku. V roce 1923 získal F. Pfleger starší povolení na provozování dlažkového kolotoče, houpačky, řetízkového kolotoče, panoramy a puškové stělnice v Brušperku. Matka Františka Pfliegera se později (zřejmě po smrti manžela) živila jako provozovatelka kočovného kina.

F. Pfleger se již od konce dvacátých let pokoušel osamostatnit a zajišťovat si samostatně vlastní obživu, neboť jeho 76letý otec ho již nebyl schopen živit. V roce 1927 žádal o připuštění ke složení kinooperatérské zkoušky, kterou 30. prosince 1927 úspěšně absolvoval a byl uznán schopným k samostatnému obsluhování kinematografického projekčního aparátu. Z dochovaných materiálů však již není jasné, zda se skutečně začal samostatně živit.

V době druhé světové války vypomáhal F. Pfleger v cestovním kině své matky Jany. Z výpomocných prací Františkova matka živila a šatila nejen svého syna, ale také svou i jeho rodinu.⁶ Hotově mu však žádnou mzdu nevyplácela. Situace začala být postupem času, především po narození druhého Františkova potomka, neúnosná. F. Pfleger opakovaně žádal o povolení samostatné výtěžné činnosti. Poprvé se snažil docílit udělení licence na provozování koníčkového kolotoče, housenkové dráhy

---

¹ Fond neobsahuje prakticky žádné materiály o jeho původci – Františku Pfliegerovi. Při zjišťování informací o původci fondu byl učiněn dotaz na Národní archiv v Praze, Státní okresní archiv Zlín, Státní okresní archiv Vsetín, Zemský archiv v Opavě (dále jen ZA Opava) a Moravský zemský archiv v Brně (dále MZA Brno). Kusé informace o Františku Pfliegerovi a jeho rodině byly získány jen v ZA Opava a MZA Brno. Všechny dokumenty zaslané v xerokopiích Národnímu filmové archivu jsou uloženy ve spisu o fondu. Další informace si badatel musí doplnit samostatným studiem ve zmíněných archivech, případně v dalších archivech české archivní sítě.

² Město Brušperk leží uprostřed území mezi Ostravou, Frýdkem-Místkem a Novým Jičínem na obou březích řeky Ondřejnice v oblasti zvané Laško.

³ František Pfleger (narozen v roce 1852) - otec stejnojmenného původce fondu je pro lepší přehlednost v tomto oddílu důsledně označován jako František Pfleger starší.

⁴ Narozen 22. února 1904.

⁵ Narodena 20. března 1907.

⁶ Jana Pfliegerová byla v té době již vdovou. Starala se o „několik nezaopatřených dětí, mimo 2 sirotky po nevlastní dceři.“ Viz MZA Brno, f. Zemský úřad Brno (dále jen ZÚ Brno), Žádost Františka Pfliegera o udělení licence ze dne 20. března 1941.

a střelnice za doprovodu hudby v roce 1941.⁷ Potřebný inventář (koníčkový kolotoč, střelnici a loutkové divadlo) k provozování zmíněné činnosti zdědil F. Pfleger po svém otci a příslušné státní úřady potvrdily, že F. Pfleger nebyl nikdy trestán za vážnější přečin a že jako pomocná síla u matky pracoval vždy poctivě a svědomitě. Žádost byla zamítnuta, ačkoli příslušné státní úřady doporučovaly její kladné vyřízení.⁸

V únoru roku 1942⁹ opět usiloval F. Pfleger o udělení povolení k provozování zábavného podniku na Moravě – tentokrát se jednalo o řetízkový kolotoč a střelnice se vzduchovkami. Svou žádost odůvodňoval tím, že má dvě malé nezaopatřené děti – dceru Věru¹⁰ a syna Oldřicha¹¹ – ve věku jeden a dva roky a že musí žít také manželku Amálii,¹² která je plně zaměstnána péčí o potomky a nemůže si proto vydělávat. Navíc on sám jako dlouhodobě nemocný nebyl schopen těžké fyzické práce. Ani tato však žádost nebyla vyřízena kladně.

Pravděpodobně v letech 1942–1945 se F. Pfleger živil jako majitel kočovného biografu.¹³ Později se stal vedoucím kina Beskyd ve Valašské Polance a kina Centrál v Liptále.¹⁴

III. Vývoj a dějiny archivního souboru

O způsobu získání pozůstalosti Františka Pflergera nejsou žádné bližší informace. Neexistuje ani předávací protokol.

IV. Archivní charakteristika archivního souboru

Vzhledem k charakteru materiálu nebylo použito obvyklého schématu užívaného v NFA pro pořádání osobních fondů. Dokumenty byly rozděleny do kategorií, které co nejvíce odpovídají jejich obsahu.

---

⁷ MZA Brno, f. ZÚ Brno, Žádost Františka Pflergera o udělení licence ze dne 20. března 1941.

⁸ MZA Brno, f. ZÚ Brno, Rozhodnutí ze dne 17. dubna 1941.

⁹ MZA Brno, f. ZÚ Brno, Žádost Františka Pflergera o udělení licence ze dne 21. února 1942.

¹⁰ Narodena 4. dubna 1940 v Zábřehu. Viz MZA Brno, fond f. ZÚ Brno, vyjádření Obecního úřadu v Liptále (č.j. 705/42 ze dne 29. dubna 1942) k žádosti Františka Pflergera o udělení licence.

¹¹ Naroden 10. dubna 1941 v Dobré u Frýdku. Tamtéž.

¹² Amálie Pflergerová, rozená Flaksová, narozena 27. června 1916 v Českém Těšíně. Viz MZA Brno, f. ZÚ Brno, vyjádření četnické stanice v Liptále (č.j. 693/41 ze dne 31. března 1941) k žádosti Františka Pflergera o udělení licence.

¹³ Viz jednotlivé materiály tohoto fondu.

¹⁴ Další informace o původu fondu se nepodařilo zjistit.

V. Obsahový rozbor archivního souboru

Materiály ve fondu dochované se týkají především dvou kin, jejichž provozovatelem byl František Pflieger – kina Beskyd ve Valašské Polance a kina Centrál v Liptále. U některých dokumentů není zcela jasné, ke kterému z těchto kin se vztahují. Ve fondu se nachází především účetní materiál (torzo účetní knihy, složenky, potvrzení o zaplacení apod.), oběžníky a dotazníky Českomoravského filmového ústředí (dále jen ČMFÚ) a materiál týkající se půjčování filmů. Ve fondu se rovněž nacházejí další jednotliviny např. pojistné smlouvy, drobné personálie nebo reklamní materiály. Většina materiálů pochází z období 1939–1944.

VI. Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Materiály osobního fondu Pflieger František jsou uloženy v jednom (1) kartonu v depozitáři NFA na Hradištku. Fond uspořádala, úvod sepsala a inventární seznam sestavila Hana Kučerová v listopadu a prosinci roku 2008. Vzhledem k malému rozsahu fondu nebyly vyhotoveny žádné rejstříky.

V létě roku 2016 byly v depotu NFA na Hradištku nalezeny dvě krabice obsahující sto čtyřicet rámečků na skleněné pozitivy, tři žárovky do projektoru, jednu lahvičku (pravděpodobně na olej) v dřevěném pouzdře, krabičku s kovovými součástkami pro projektor a soubor čtrnácti svitků s titulky k němým filmům. Ze sto čtyřiceti rámečků bylo vybráno padesát jedna rámečků, ve kterých byla zachována skleněná destička s pozitivem obrazu pro promítání. Těchto padesát jedna rámečků bylo přiřazeno do fondu Pflieger František pod signaturou VI. Dodatky jako inv. č. 48. Rámečky byly zabaleny do tří speciálních krabic pro uchování skleněných negativů a uloženy do depotu fotografií NFA na Hradištku. Soubor svitků s titulky k němým filmům byl rovněž přiřazen k fondu Pflieger František pod signaturou VI. Dodatky jako inv. č. 47. Svitky jsou uloženy v kartonu spolu s ostatními archiváliemi. Nově nalezené archiválie nejsou datovány, vzhledem k jejich charakteru je ovšem možné, že pochází z doby raných 20. let. Byla proto změněna datace celého archivního fondu. Nově vymezená datace je: [1920]–1952. (Petr Hasan, 9. 8. 2016)

VII. Použité prameny a literatura

- Moravský zemský archiv v Brně, fond Zemský úřad Brno.

Seznam použitých zkratek

b. d.	bez data
inv. č.	inventární číslo
rkp.	rukopis

VI. Inventární seznam

<i>Inv. č.</i>	<i>Sign.</i>	<i>Obsah</i>	<i>Časový rozsah</i>	<i>Č. ev. jedn.¹⁵</i>
	I.	Hospodářské a finanční záležitosti		
	<i>I/a</i>	<i>Záznamy o zapůjčení filmů, reklamních materiálů a filmových týdeníků a korespondence v těchto záležitostech</i>		
1		Elektafilm; česky, ¹⁶ německy, tiskopis, rukopis, ¹⁷ fol. 47	1943	1
2		Kinofilm; strojopis, ¹⁸ rkp., fol. 1	1939	1
3		Lloydfilm; fol. 14	1942–1943	1
4		Lucernafilm; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 9	1943–1944	1
5		Merkurfilm; strojopis, rkp., fol. 7	1940–1941, b. d.	1
6		Nationalfilm; strojopis, rkp., fol. 5	1940–1941	1
7		Terrafilm; strojopis, rkp., fol. 1	1941	1
8		Tobis; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 2	1942	1
9		Vl. Socháňová; půjčovna a výroba filmů, fol. 7	1942	1
10		Zdarfilm; strojopis, rkp., fol. 1	1940	1
11		Půjčovně za Český zvukový týdeník Aktualita; fol. 11	1942–1943	1
12		Záznam o zapůjčení filmu a reklamního materiálu; strojopis, rkp., fol. 2	1940–1941	1

¹⁵ Není-li uvedeno jinak, jedná se o karton.

¹⁶ Není-li uvedeno jinak, je dokument v českém jazyce.

¹⁷ Dále jen rkp.

¹⁸ Není-li uvedeno jinak, jedná se o strojopis.

I/b Pojišťovací agenda

13	Rolnická vzájemná pojišťovna v Praze, pojištění proti krádeži vloupáním; fol. 4	1942	1
14	Rolnická vzájemná pojišťovna v Brně, pojistná smlouva; fol. 5	1942	1
15	Korespondence ohledně pojistné události; fol. 1	1942	1
16	Rolnická vzájemná pojišťovna v Praze, pojištění zákonné odpovědnosti; fol. 6	1942–1952	1

I/c Režie kina

17	Stvrzenka za zaplacení dávky do obecní pokladny; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 7	1942–1943	1
18	Účty za materiál k promítání a zařízení kina a korespondence v této záležitosti; fol. 12	1940 - 1943	1
19	Torzo účetní knihy; rkp., fol. 8	1943–1944	1
20	Výpočet provozních výdajů za rok 1943; fol. 1	1944	1
21	Výkaz o spotřebě proudu a nájemného; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 1	b. d.	1
22	Složenky, poštovní poukázky a stvrzenky o zaplacení; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 19	b. d.	1

II. Styk s ČMFÚ

23	Dotazníky ČMFÚ, včetně prohlášení o rodovém původu; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 13	1942–1943	1
24	Oběžníky ČMFÚ; česky, německy, strojopis, rkp. poznámky, fol. 18	1942–1945	1
25	Hlášení kinematografických představení ČMFÚ; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 2	1943	1
26	Korespondence s ČMFÚ; česky, německy, fol. 2	1943	1

III. Sestavování programů kina

27	Titulkové listiny k filmu <i>Divy džunglí</i> , ¹⁹ česky, německy, strojopis, rkp. poznámky, fol. 98	1921	1
28	Elektafilm, sestavení programu; strojopis, rkp., fol. 2	1942	1
29	Lloydfilm, sestavní listiny; fol. 16	1942	1
30	Terrafilm, sestavení programu; fol. 3	1942	1
31	Viktoria film, sestavení programu; fol. 2	1942	1
32	Vl. Socháňová, sestavení programu; strojopis, rkp., fol. 10	1942	1
33	Výkaz prodaných vstupenek dle druhu míst; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 92	1943	1
34	Potvrzení o odeslání půjčeného filmu zpět majiteli nebo dalšímu kinu; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 19	1943, b. d.	1
35	Žádost o odeslání filmu; strojopis, rkp. poznámky, fol. 1	1943	1
36	Seznam obehraných filmů v kině Beskyd; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 4	1944–1945	1
37	Nabídkové listiny filmových společností: Bavaria – Film Kunst, Elekta – Film, Tobis – Film Kunst; česky, německy, strojopis, fol. 6	b. d.	1

IV. Personálie

38	Potvrzení o provedení přihlašovacích povinností; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 1	1942	1
39	Výkaz náhrad za léčení, ošetřování a nemocniční materiál; strojopis, rkp., fol. 1	1942	1
40	Osvědčení o původu Františka Pfliegera; česky, německy, strojopis, rkp., fol. 3	1943	1

---

¹⁹ USA, 1921, režie James Conway. Titulkové listiny byly zařazeny do Sbírký titulkových a dialogových listin k českým a zahraničním filmům (list NAD č. 15), sign. 4990, př. č. 25656–7 (čes.), 25658–9 (něm.).

41	Korespondence ve věci zaměstnanců; strojopis, rkp., fol. 3	1943–1944	1
----	--	-----------	---

V. Varia

42	Reklama na filmovou kartotéku; fol. 2	1946	1
----	---------------------------------------	------	---

43	Reklamní materiály; strojopis, rkp. poznámky, fol. 4	b. d.	1
----	--	-------	---

44	Obal z filmového materiálu; fol. 1	b. d.	1
----	------------------------------------	-------	---

45	Nevyplněné formuláře a dotazníky; fol. 5	b. d.	1
----	--	-------	---

46	Kapesní rychlopočtář; německy, fol. 2	b. d.	1
----	---------------------------------------	-------	---

VI. Dodatky

47	Soubor 14 svitků s titulky k němým filmům.	[1920–1952]	1
----	--	-------------	---

48	Dřevěné rámečky se skleněnými pozitivy fotografií a textů, které byly promítány během projekcí, 51 fotografických desek.	[1920–1952]	Krab. 1–3 ²⁰
----	--	-------------	----------------------------

---

²⁰ Desky v rámečcích jsou uloženy ve třech speciálních krabicích pro uložení skleněných negativů v depotu fotografií NFA na Hradištku.

Název archivní pomůcky: Pfleger František (1909–?)

Časový rozsah pomůcky: [1920]–1952

Počet evidenčních jednotek: 1 karton

Počet inventárních jednotek: 48

Rozsah zpřístupněných archiválií: 0,62 bm

Stav ke dni: 9. 8. 2016

Archivní fond zpracovala: Kučerová Hana

Pomůcku sestavila: Kučerová Hana

Počet stran: VI+ 7

Číslo jednací: NFA 2544/2008

Pomůcku schválil: 11. 12. 2008
Datum

.....
Vladimír Opěla
ředitel NFA

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Pfleger František (1909–?)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 11.2.2013

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.²¹</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Úřední knihy a rukopisy				
Úřední knihy A nově vymezené	1	19	1	
Jiné				
Jiné A	1	46	1	kapesní rychlopočtář

Ověřená metráž: 0,12 bm

Vyhotovil: Marcela Kalašová

²¹ Inventární číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventárními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventárním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky z Dodatků, přiřazených k archivnímu fondu Pflieger František 9. 8. 2016

Název fondu: **Pflieger František (1909–?)**

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Fotografické archiválie				
Fotografické desky	51	48 (51)	Krabice 1–3	

Ověřená metráž: 0,62 bm

Vyhotovil: Petr Hasan